

ΝΑ ΑΝΑΡΤΗΘΕΙ ΣΤΟ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ &
ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ: Βιολογικών Προϊόντων Φυτικής
Προέλευσης, Βιολογικών Προϊόντων Ζωικής
Προέλευσης και Υδατοκαλλιέργειών.

Αθήνα, 23/08/2024

Αρ. Πρωτ.: 2563 /251850

Ταχ. Δ/ση: Αχαρνών 2

Ταχ. Κώδικας: 104 32

Πληροφορίες : Μπουλής Αργύριος,
Περδικάρης Αντώνιος
Γκαγιωγιάκης Αθανάσιος
Πιλάτος Ηλίας

Τηλ.: 2102124427, 4155, 4306, 4472

E-mail: aboulis@minagric.gr
aperdikaris@minagric.gr
agkaqiogiakis@minagric.gr
elpilatos@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής της Παρέμβασης Π3-70-2.1 – “Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία)”, του άρθρου 70 “Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης” του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της περιόδου 2023-2027»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Τον ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις.» (Α’ 61) και ιδίως το άρθρο 62 παρ. 32.
2. Τα άρθρα 13-29 του ν. 2637/98 «Σύσταση Οργανισμού Πληρωμών κι Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)», όπως τροποποιημένος ισχύει (Α’ 200).
3. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α’ 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α’ 133).
4. Της περ. α’ της παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α’ 32), όπως η

- παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4384/2016 (Α' 78).
5. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
  6. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων» (Α' 138).
  7. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
  8. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).
  9. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α' 100).
  10. Της υπ' αρ. 2618/13.10.2022 κοινής υπουργικής απόφασης «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027» (Β' 5375), όπως ισχύει.
  11. Την υπ' αρ. 282966/9-7-2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (Β' 1205).
  12. Την υπ' αρ. 519/135068/05.05.2023 υπουργική απόφαση «Καθορισμός οριζοντίων θεμάτων για την εφαρμογή των παρεμβάσεων άμεσων ενισχύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 και το Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027. » (3071 Β').
  13. Την υπ' αρ. 1040/28.02.2023 υπουργική απόφαση «Σύσταση Διαχείρισης και Ελέγχου «ΣΔΕ» Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως ισχύει.
  14. Την υπ' αρ. 2985/397197/30.12.2022 υπουργικής απόφασης «Καθορισμός εθνικού καταλόγου μέτρων σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 (L 150 και διόρθωση L 270/2018, L 305/2019, L 007/2021, L 204/2021 και L 318/2021) και το άρθρο 8 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2021/279 της Επιτροπής της 22ας Φεβρουαρίου 2021 (L 62)» (Β' 279).
  15. Την υπ' αρ. 1313/178948/9-06-2023 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του καθεστώτος της Αιρεσιμότητας σε εκτέλεση του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2201/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τους άλλους κανονισμούς» (Β' 3777).
  16. Την υπ' αρ. 2543/103240/02-10-2017 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1) και των Κανονισμών 889/2008 (ΕΕ L 250 της 18.9.2008, σ. 1) και 1235/2008 (ΕΕ L 334 της 12.12.2008, σ. 25) της Επιτροπής, σχετικά με τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των βιολογικών προϊόντων φυτικής, ζωικής παραγωγής και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες» (Β' 3529).
  17. Την υπ' αρ. 1606/9-6-2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes) του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) καθώς και ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων και των δράσεων του Υπομέτρου 10.1 «Ενίσχυση για γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υποχρεώσεις» και Μέτρου 11 «Βιολογική Γεωργία» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022» (Β' 3778), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Β. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (L 435).
2. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (L 435/187).
3. Τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/1173 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2021 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στην κοινή γεωργική πολιτική (L 183/23).
4. Τον κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1172 της Επιτροπής της 4ης Μαΐου 2022 για την συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά στην κοινή γεωργική πολιτική για την εφαρμογή και τον υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων για την αιρεσιμότητα.
5. Τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/2290 της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τις μεθόδους υπολογισμού των κοινών δεικτών εκρών και αποτελεσμάτων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
6. Τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/1475 της Επιτροπής της 6ης Σεπτεμβρίου 2022 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την αξιολόγηση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και την παροχή πληροφοριών για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης.
7. Τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2023/370 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2022 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις διαδικασίες, τις προθεσμίες υποβολής από τα κράτη μέλη των αιτημάτων για τροποποίηση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και τις περαιτέρω περιπτώσεις για τις οποίες δεν ισχύει ο μέγιστος αριθμός τροποποιήσεων των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ.
8. Τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2023/130 της Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 2023 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την παρουσίαση του περιεχομένου της ετήσιας έκθεσης επιδόσεων.

9. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου (L 150).
10. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/279 της Επιτροπής της 22ας Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους ελέγχους και άλλα μέτρα για την εξασφάλιση της ιχνηλασιμότητας και της συμμόρφωσης στη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση βιολογικών προϊόντων (L 62).
11. Την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/8270 της Επιτροπής, της 21ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027), για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
12. Το υπ' αρ. 1829/19-07-2024 έγγραφο της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ με το οποίο δίδεται η σύμφωνη γνώμη για την έκδοση της παρούσας.
13. Το υπ' αρ. 43162/15-07-2024 έγγραφο του ΟΠΕΚΕΠΕ με το οποίο δίδεται η σύμφωνη γνώμη για την έκδοση της παρούσας.
14. Της υπ' αρ. 1017/24-03-2023 απόφαση «Ορισμός της Διεύθυνσης Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως Ενδιάμεσου Φορέα (ΕΦ) Παρεμβάσεων του Πυλώνα II του ΣΣ ΚΑΠ και ανάθεση καθηκόντων σε αυτή», (ΑΔΑ: 69ΛΘ4653ΠΓ-ΖΡΜ).
15. Ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η θέσπιση του θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση της Παρέμβασης Π3-70-2.1 - “Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία)” του άρθρου 70 “Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης” του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της περιόδου 2023-2027.

Η οικονομική στήριξη στο πλαίσιο της παρέμβασης παρέχεται για την εφαρμογή των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, απαντώντας έτσι στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

Άρθρο 2 Δράσεις

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης αφορούν στις ακόλουθες Δράσεις της Παρέμβασης Π3-70-2.1 του ΣΣ ΚΓΠ του 2023-2027 :

Δράση 1 (Π3-70-2.1.1) : Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Δράση 2 (Π3-70-2.1.2): Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Άρθρο 3**Αρμόδιοι Φορείς**

1. Φορέας Διαχείρισης είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ).
2. Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) της παρέμβασης Π3-70-2.1 είναι η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
3. Οργανισμός πληρωμής των οικονομικών ενισχύσεων είναι ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).

Άρθρο 4**Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί**

Για την εφαρμογή της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί :

- A. Του άρθρου 3 της υπ' αρ. 519/135068/05.05.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός οριζόντιων θεμάτων για την εφαρμογή των παρεμβάσεων άμεσων ενισχύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν.(ΕΕ)2021/2115 και το Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027» (Β' 3071).
- B. Του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων.
- Γ. Των άρθρων 54 έως 59 του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε." και άλλες διατάξεις»(Α' 61)

Επιπλέον των ορισμών που δίνονται στα ανωτέρω Α, Β και Γ του παρόντος άρθρου ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:

1. Καλλιεργητική ομάδα

Νοείται η ομάδα επιλέξιμων, στο πλαίσιο της παρέμβασης, καλλιεργειών με το ίδιο ύψος ενίσχυσης, όπως καθορίζεται στο άρθρο 9.

2. Αγροτεμάχιο

Νοείται μια συνεχής έκταση γης που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο ομάδα καλλιεργειών. Ωστόσο, όπου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης στο πλαίσιο μιας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η προαναφερθείσα χρήση μειώνει και άλλο το αγροτεμάχιο.

3. Αιτήσεις

α) Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ): Η μοναδική αίτηση χορήγησης ενίσχυσης που καλείται να υποβάλλει ο γεωργός κατ' έτος, προκειμένου να του καταβληθούν οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027. Ο γεωργός υποβάλλει μία μόνο ενιαία αίτηση κατ' έτος, στην οποία δηλώνεται η συνολική γεωργική εκμετάλλευση και, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την αίτηση πληρωμής των παρεμβάσεων και δράσεων της αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων Π3-70-2.1.1 ή/και Π3-70-2.1.2.

β) Αίτηση στήριξης: Η αίτηση που υποβάλλει ο υποψήφιος για την ένταξη στην παρούσα παρέμβαση σύμφωνα με το άρθρο 13, η οποία και εμπίπτει στο πεδίο ισχύος του

Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου («Ολοκληρωμένο Σύστημα» - ΟΣ) στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, όπως αυτό ορίζεται στο σημείο 8.

γ) Αίτηση πληρωμής: Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος για την καταβολή της ενίσχυσης από τις εθνικές αρχές στο πλαίσιο της παρέμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 17 και η οποία αποτελεί τμήμα της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ). Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173, η αίτηση πληρωμής, στο πλαίσιο οποιασδήποτε από τις παρεμβάσεις που διέπονται από το Ολοκληρωμένο Σύστημα, περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

- i. τα στοιχεία ταυτότητας του δικαιούχου
- ii. λεπτομέρειες της/των παρέμβασης/-ων για την/τις οποία/-ες υποβλήθηκε αίτηση
- iii. κατά περίπτωση, τα δικαιολογητικά που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό των όρων επιλεξιμότητας και άλλων σχετικών απαιτήσεων για την εν λόγω παρέμβαση
- iv. πληροφορίες σχετικές με την αιρεσιμότητα.

4. Σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων (AMS)

Νοείται η διαδικασία τακτικής και συστηματικής παρατήρησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των γεωργικών δραστηριοτήτων και πρακτικών στις γεωργικές εκτάσεις με δεδομένα των δορυφόρων Sentinels του προγράμματος Copernicus ή άλλα δεδομένα με τουλάχιστον ισοδύναμη αξία και συμπληρωματικά, όπου απαιτείται, με τη χρήση φωτογραφιών με γεωσήμανση ή άλλα αποδεικτικά κατά περίπτωση στοιχεία.

Το σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης για παρεμβάσεις με βάση την έκταση στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου συστήματος και χρησιμοποιείται για την παρατήρηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των γεωργικών δραστηριοτήτων και πρακτικών σε εκτάρια στο πλαίσιο των εν λόγω παρεμβάσεων με βάση την έκταση.

5. Παραστατικά νόμιμης κατοχής ή και χρήσης για τα ιδιόκτητα ή/και τα μισθωμένα - παραχωρημένα αγροτεμάχια.

Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής ή/και χρήσης υποβάλλονται με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική εγκύκλιο υποβολής της ΕΑΕ που εκδίδεται ετησίως από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

6. Αιρεσιμότητα

Οι κανόνες αιρεσιμότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, συνίστανται στις Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης (ΚΑΔ) που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για την Καλή Γεωργική και Περιβαλλοντική Κατάσταση της γης (ΚΓΠΚ), όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, εξειδικεύονται σε εθνικό επίπεδο με την υπ' αρ. 1313/178948/9-06-2023 υπουργική απόφαση(Β' 3777) και αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

- i. κλίμα και περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των υδάτων, του εδάφους και της βιοποικιλότητας των οικοσυστημάτων,
- ii. δημόσια υγεία και υγεία των φυτών,
- iii. καλή διαβίωση των ζώων.

7. Φάκελος δικαιούχου

Ο φάκελος περιλαμβάνει κατά περίπτωση και κατ' ελάχιστον:

- α) Σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων (ΟΕ&Π).

β) Πιστοποιητικό του άρθρου 35 του Καν. (ΕΕ) 2018/ 848.

γ) Άδεια κτηνοτροφικής εγκατάστασης (έγκριση λειτουργίας ή γνωστοποίηση λειτουργίας κτηνοτροφικής εγκατάστασης) , σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4056/2012 (Α' 52) και στο άρθρο 4 του ν. 4424/2016 (Α' 183).

γ) Μητρώο κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

δ) Μητρώο Φαρμακευτικής Αγωγής.

ε) Μητρώο Εισροών και Εκροών.

στ) Ημερολόγιο εργασιών (ΜΕΕ-ΗΕ), το οποίο περιλαμβάνει ημερολόγιο εργασιών και νόμιμα παραστατικά αγοράς (κυρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωοτροφές) και πώλησης προϊόντων. Στις περιπτώσεις που ο γεωργός χρησιμοποιεί κοπριά και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης τιμολογίων, προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται η ακριβής ποσότητα κοπριάς και η προέλευση αυτής.

Προκειμένου ο φάκελος να θεωρηθεί πλήρης, τα μητρώα των σημείων γ) έως και στ) πρέπει να είναι ενημερωμένα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

8. Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Ολοκληρωμένο Σύστημα - ΟΣ)

Το ΟΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων

β) σύστημα υποβολής αιτήσεων με βάση γεωχωρικά στοιχεία

γ) σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων

δ) σύστημα για την ταυτοποίηση των δικαιούχων

ε) σύστημα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων

στ) κατά περίπτωση, σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

9. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣ ΚΑΠ) 2023-2027.

Νοείται το πληροφοριακό σύστημα στο οποίο καταχωρίζονται κυρίως δεδομένα που αφορούν στις διαδικασίες και στα στοιχεία προγραμματισμού, διαχείρισης, ελέγχου και υλοποίησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 58 και 59 του ν. 4914/2022.

10. Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ)

Νοείται το επί μέρους πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί σε άμεση διασύνδεση με το Ολοκληρωμένο Σύστημα και, ενδεχομένως, και με άλλες βάσεις δεδομένων και, μέσω διαλειτουργικότητας (διεπαφής), με το ΟΠΣ ΚΑΠ, για τις ανάγκες εφαρμογής της δράσης.

11. Πράξη

Νοείται η αίτηση εκ μέρους υποψηφίου που επιλέχθηκε προς στήριξη στο πλαίσιο της παρέμβασης και η οποία, μετά την έγκρισή της, συμπεριλαμβάνεται σε Απόφαση Ένταξης Πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 27 του ν. 4914/2022.

12. Δικαιούχος

Ως δικαιούχος στο πλαίσιο της παρούσας νοείται ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδες αυτών, που ευθύνονται για την έναρξη μόνο ή για την έναρξη και για την υλοποίηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 2021/2115.

13 Παρέμβαση/δράση

Μέσο στήριξης με μια σειρά από όρους επιλεξιμότητας που ορίζονται στην παρούσα.

14. Έδρα εκμετάλλευσης

Ορίζεται η έδρα όπως αυτή αποτυπώνεται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης.

15. Χρήση

Σε σχέση με την έκταση νοείται η χρήση έκτασης από την άποψη του είδους της καλλιέργειας, των μόνιμων λειμώνων, των μόνιμων βοσκοτόπων ή των χορτολιβαδικών εκτάσεων ή της φυτικής κάλυψης ή της απουσίας καλλιέργειας.

16. Προσδιορισθείσα έκταση

Νοείται:

- α) όσον αφορά τα καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων, η έκταση ως προς την οποία πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή οι λοιποί όροι χορήγησης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του αριθμού δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος ή
β) όσον αφορά τα μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης, οι εκτάσεις ή τα αγροτεμάχια που προσδιορίζονται μέσω διοικητικών ή/και επιτόπιων ελέγχων.

17. Περίοδος δέσμευσης

Ως περίοδος δέσμευσης θεωρείται η χρονική περίοδος, όπως ορίζεται κατά περίπτωση, στη διάρκεια της οποίας οι δικαιούχοι και το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύονται να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους, στο πλαίσιο εφαρμογής των δράσεων της Παρέμβασης Π3-70-2.1 του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, και όπως αυτές απορρέουν από την Απόφαση Ένταξης.

18. Συντελεστές μετατροπής ζωικού κεφαλαίου σε Μονάδες Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ).

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης ισχύουν οι παρακάτω συντελεστές μετατροπής:

ΕΙΔΟΣ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΜΖΚ/ζώο
Αιγοπρόβατα (ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου)	0,15
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας κάτω των 6 μηνών	0,20
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας από 6 έως 24 μηνών	0,60
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 24 μηνών	1,00

19. Πυκνότητα βόσκησης

Ως πυκνότητα βόσκησης θεωρείται ο αριθμός των Μονάδων Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ) ανά εκτάριο βοσκοτόπου.

20. Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων μητρώου Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης και επιχειρήσεων (ΗΒΔ)

Το Μητρώο Βιοκαλλιεργητών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αρ. 1841/89927/05.08.2016(Β' 2457) απόφαση περί τροποποίησης της υπ' αρ. 2289/161795/19.12.2014(Β' 3464) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

21. Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π)

Εγκεκριμένος από το ΥπΑΑΤ φορέας Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικής γεωργίας.

22. Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων (ΚΒΔ)

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 429/2016

23. Νεοεισερχόμενοι

Είναι οι υποψήφιοι που κατέχουν νεοεντασσόμενα αγροτεμάχια, βοσκότοπους ή εκτροφές στο σύστημα ελέγχου για τη βιολογική γεωργία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

24. Νεοεντασσόμενα αγροτεμάχια, βοσκότοποι ή ζωικές εκμεταλλεύσεις στο σύστημα ελέγχου για τη βιολογική γεωργία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, νοούνται τα αγροτεμάχια, οι βοσκότοποι ή οι ζωικές εκμεταλλεύσεις που δεν συμπεριλαμβάνονται σε σύμβαση με Φορέα Πιστοποίησης και Ελέγχου από την 1^η Ιανουαρίου 2023 μέχρι και την ημερομηνία που θα ορίζεται από την σχετική πρόσκληση ή την προδημοσίευση της Παρέμβασης

Άρθρο 5 **Πεδίο εφαρμογής**

Περιοχές παρέμβασης:

Η παρέμβαση εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Παραγωγικοί τομείς παρέμβασης:

1. Η Δράση 1 που αφορά στη φυτική παραγωγή, εφαρμόζεται σε γεωργική γη με αροτραίες και μόνιμες (δενδρώνες, αμπελώνες) καλλιέργειες. Οι επιλέξιμες καλλιέργειες και κατηγορίες καλλιεργειών αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα Α του άρθρου 9 της παρούσας.
Εξαιρούνται οι καλλιέργειες, τα προϊόντα των οποίων χρησιμοποιούνται για ενεργειακούς σκοπούς, καθώς και οι υδροπονικές καλλιέργειες.
2. Στη Δράση 2 που αφορά στη ζωική παραγωγή, δύνανται να ενταχθούν οι ζωικές εκμεταλλεύσεις που αναφέρονται στον Πίνακα Β του άρθρου 9 της παρούσας, για τις οποίες δηλώνεται βοσκότοπος, στην ΕΑΕ του δικαιούχου, όπως ορίζεται στη σχετική πρόσκληση της Παρέμβασης, μαζί με τα εκτρεφόμενα ζώα.

Άρθρο 6 **Κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχων**

- A. Δικαιούχοι της Παρέμβασης μπορούν να κριθούν γεωργοί φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες αυτών.
- B. Δεν δύναται να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας απόφασης, έστω κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου Α του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες υποψηφίων:
  1. Διάδοχοι πρόωρης συνταξιοδότησης για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση αποκλεισμού από τη λήψη οποιασδήποτε ενίσχυσης στον αγροτικό τομέα για δέκα έτη.
  2. Όσοι έχουν αποβληθεί από γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο ή δράση στη Προγραμματική Περίοδο 2014-2022 ή από παρέμβαση της προγραμματικής περιόδου 2023-2027, λόγω υποβολής εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων και δεν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την αποβολή. Επίσης, περιπτώσεις κατ'

επανάληψη μη συμμορφώσεων από πλευράς δικαιούχου χωρίς αιτιολόγηση θεωρούνται εκ προθέσεως μη συμμορφώσεις.

- Γ. Επιλέξιμοι προς ένταξη στις Δράσεις της Παρέμβασης Π3-70-2.1 είναι οι νεοεισερχόμενοι του σημείου 23 του άρθρου 4.
- Ε. Ένας υποψήφιος δύναται να υποβάλει αίτηση στήριξης σε όσες δράσεις της Παρέμβασης Π3-70-2.1 επιθυμεί.

Άρθρο 7

Κριτήρια ένταξης εκμετάλλευσης

Τα κριτήρια για την ένταξη μιας εκμετάλλευσης στην Παρέμβαση Π3-70-2.1 διακρίνονται σε:

- α) κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία πρέπει να συντρέχουν τόσο κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης, και
- β) κριτήρια επιλογής.

A. Κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης

Προκειμένου να ενταχθούν στις δράσεις της Παρέμβασης Π3-70-2.1 τα αιτούμενα προς ένταξη αγροτεμάχια, βοσκότοποι και ζωικές εκμεταλλεύσεις, πρέπει, κατά περίπτωση, να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

1. Να είναι δηλωμένα στην ΕΑΕ που ορίζεται στη σχετική πρόσκληση της Παρέμβασης.
2. Στην περίπτωση των μόνιμων φυτειών (δενδρώδεις καλλιέργειες, μικρόκαρπες / δάσους, ακτινίδιο και αμπελώνες) τα προς ένταξη αγροτεμάχια θα πρέπει να είναι δηλωμένα στην ΕΑΕ του ενδιαφερόμενου με επιλέξιμη για τη δέσμευση μόνιμη καλλιέργεια.
3. Τα αγροτεμάχια, οι βοσκότοποι και οι ζωικές εκμεταλλεύσεις δεν συμπεριλαμβάνονται σε σύμβαση με Φορέα Πιστοποίησης και Ελέγχου από την 1^η Ιανουαρίου 2023 μέχρι και την ημερομηνία που θα ορίζεται από την σχετική πρόσκληση ή την προδημοσίευση της Παρέμβασης
4. Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι τα βοοειδή άνω των 6 μηνών και τα αιγοπρόβατα άνω των 12 μηνών τα οποία έχουν σημανθεί σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.
5. Αποκλείονται από την ένταξη:
  - α) αγροτεμάχια ή βοσκότοποι για τα οποία κατά το πρώτο έτος εφαρμογής των δεσμεύσεων, υφίσταται ασυμβατότητα μεταξύ άλλης παρέμβασης και της επί μέρους δράσης της παρέμβασης Π3-70-2.1, σύμφωνα με τους πίνακες :

- 3 (ασυμβατότητες σε επίπεδο αγροτεμαχίου/ βοσκοτόπου/ζωικού ή μελισσοκομικού κεφαλαίου μεταξύ οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes) του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και παρεμβάσεων του άρθρου 70 "Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης" του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027),
- 4 (ασυμβατότητες μεταξύ των παρεμβάσεων του άρθρου 70) και
- 5 (ασυμβατότητες μεταξύ του παρεμβάσεων του άρθρου 70 του ΣΣ ΚΑΠ και Μ 10.1 & 11 του ΠΑΑ)

του Παραρτήματος της υπ' αριθμ. 1606/9-6-2023 υπουργικής απόφασης (Β' 3778), όπως ισχύει

β) αγροτεμάχια που είναι συνιδιόκτητα, με την έννοια της δήλωσης του αγροτεμαχίου με ποσοστό συνιδιοκτησίας μικρότερο του 100% στην ΕΑΕ του υποψηφίου.

γ) Οι εκτάσεις μη παραγωγικών βοσκότοπων με πυκνότητα βόσκησης κάτω από 0,2ΜΖΚ/ha.

B. Κριτήρια επιλογής εκμετάλλευσης

Οι υποψήφιοι, οι εκμεταλλεύσεις των οποίων πληρούν, τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρ. Α για κάθε δράση και σε επίπεδο πρόσκλησης, κατατάσσονται βάσει κριτηρίων επιλογής. Αν ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης στη δράση της αντίστοιχης Πρόσκλησης της Παρέμβασης Π3-70-2.1 είναι μεγαλύτερος του ποσού που έχει προκηρυχθεί, ισχύουν οι κάτωθι αρχές κριτηρίων επιλογής:

Για τη Δράση 1 της Παρέμβασης Π3-70-2.1 “ Ενίσχυση για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία”:

- Γεωργοί νεαρής ηλικίας
- Εντασσόμενη έκταση, με προτεραιότητα στη μεγαλύτερη εντασσόμενη έκταση στις ορεινές, μειονεκτικές και νησιωτικές περιοχές
- Εντασσόμενη έκταση σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές
- Είδος καλλιέργειας, με προτεραιότητα στις καλλιέργειες με αυξημένες εισροές

Για τη Δράση 2 της Παρέμβασης Π3-70-2.1 “ Ενίσχυση για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία”:

- Γεωργοί νεαρής ηλικίας
- Μέγεθος της Εκμετάλλευσης, με προτεραιότητα σε αυτές που εντάσσουν το μεγαλύτερο δυναμικό της εκμετάλλευσής τους
- Έδρα Εκμετάλλευσης, με προτεραιότητα σε ορεινές, μειονεκτικές και νησιώτικες περιοχές
- Έδρα εκμετάλλευσης σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές

Η ανάλυση των κριτηρίων επιλογής καθώς και η προτεραιοποίηση των κριτηρίων επιλογής σε περίπτωση ισοβαθμίας για την κάθε Δράση θα περιγραφεί στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος .

Άρθρο 8**Ελάχιστες απαιτήσεις διαχείρισης - Δεσμεύσεις δικαιούχων**

A. Οι δικαιούχοι δεσμεύονται να τηρούν, κατ’ έτος και καθ’ όλη τη διάρκεια των δεσμεύσεών τους, τις ελάχιστες απαιτήσεις διαχείρισης της παρέμβασης όπως αναφέρονται στο Παράρτημα Ι.

B. Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων εκκινούν από την ημερομηνία που αναφέρεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή στη προδημοσίευση αυτής.

Οι δικαιούχοι δεσμεύονται:

1. Να κατέχουν νόμιμα για κάθε έτος και για όλη την περίοδο δέσμευσης, τα αγροτεμάχια/βοσκότοπους και το είδος των εκτρεφόμενων ζώων με τα οποία εντάχθηκαν στην Παρέμβαση. Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής ή και χρήσης υποβάλλονται με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), σύμφωνα με τα

αναφερόμενα στη σχετική εγκύκλιο υποβολής της ΕΑΕ που εκδίδεται ετησίως από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Να διατηρούν σταθερό το μέγεθος της έκτασης των αγροτεμαχίων / βοσκοτόπων και να διατηρούν σταθερό το είδος των εκτρεφόμενων ζώων και την παραγωγική κατεύθυνση της εκμετάλλευσης, με τα οποία εντάχθηκαν στην Παρέμβαση, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας – εξαιρετικών περιστάσεων.

3. Να διατηρούν τα ίδια αγροτεμάχια με τα οποία έχουν ενταχθεί στην Παρέμβαση, καθώς δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι δεσμεύσεις της παρούσας.

Στην περίπτωση των βοσκοτόπων, τμήματα αυτών δύνανται να ανανεώνονται με τμήματα άλλων βοσκοτόπων.

4. Να τηρούν τις απαιτήσεις της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και τις εθνικές διατάξεις που εκδίδονται για την εκτέλεση εφαρμογής αυτών, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, με την προϋπόθεση της τήρησης της λουπής εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τις αντίστοιχες συμβατικές καλλιέργειες, εκτροφές και τα προϊόντα τους, καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης.

5. Να υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 της παρούσας.

6. Να δέχονται και να διευκολύνουν όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα.

7. Να τηρούν φάκελο δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια τήρησης των δεσμεύσεων και για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων, ο οποίος πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε σχετικό αίτημα.

8. Οι δεσμεύσεις εφαρμόζονται σε ίδια αγροτεμάχια καθ' όλη τη διάρκεια της τριετίας, τα οποία κατέχονται νόμιμα κατ' έτος και καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης. Το ελάχιστο μέγεθος εκμετάλλευσης στο οποίο εφαρμόζεται η Παρέμβαση Π3-70-2.1 θα πρέπει να ανέρχεται σε 0,4 Ha για αροτραίες καλλιέργειες, 0,3 Ha για μόνιμες φυτείες και 0,3 Ha για μεικτές εκμεταλλεύσεις. Όσον αφορά την ομάδα καλλιέργειας «Ελαιοκομία», η ελάχιστη πυκνότητα φύτευσης ελαιοτεμαχίων ανέρχεται σε 80 ελαιόδεντρα/Ha προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι πρόκειται για συστηματικό ελαιώνα.

9. Οι δικαιούχοι των δράσεων της Παρέμβασης που κατέχουν αγροτεμάχια/βοσκοτόπους και ζωικές εκμεταλλεύσεις υποχρεούνται να συνάψουν και να διατηρούν ενργή σύμβαση με ΟΕ&Π εντός χρονικού διαστήματος που θα ορίζεται στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

10. Στην περίπτωση που δικαιούχος στο πλαίσιο μιας Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της Παρέμβασης Π3-70-2.1, έχει ενταχθεί και σε άλλη Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Μέτρου 11 της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου 2014-2022 ή ενταχθεί στην Παρέμβαση Π1-31.9 'Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας' με διαφορετικά αγροτεμάχια, βοσκοτόπους και ζωικές εκμεταλλεύσεις, οι εκμεταλλεύσεις δεν ενοποιούνται και οι δεσμεύσεις εφαρμόζονται σε κάθε τμήμα της εκμετάλλευσης ξεχωριστά.

Γ. Για τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της παρούσας, προβλέπονται ρήτρες αναθεώρησης σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 70 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 προκειμένου:

α) να διασφαλίζεται η προσαρμογή τους ως συνέπεια τροποποιήσεων των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο Α και Β του παρόντος άρθρου, όταν οι δεσμεύσεις πρέπει να επεκταθούν πέραν αυτών ή για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το κριτήριο περί χορήγησης των ενισχύσεων της παρούσας για δεσμεύσεις διαφορετικές από τις δεσμεύσεις για τις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Εάν η προσαρμογή αυτή δεν γίνει αποδεκτή από τον δικαιούχο, η δέσμευση παύει να ισχύει χωρίς να απαιτείται επιστροφή των ενισχύσεων για την περίοδο κατά την οποία η δέσμευση ήταν σε ισχύ.

β) για δεσμεύσεις οι οποίες εκτείνονται πέραν της τρέχουσας περιόδου που καλύπτεται από το Στρατηγικό Σχέδιο για την ΚΑΠ 2023-2027, να καθίσταται δυνατή η προσαρμογή τους στο νομικό πλαίσιο που ισχύει την επόμενη περίοδο.

Άρθρο 9

Ύψος ενίσχυσης

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά δράση περιγράφονται στους παρακάτω πίνακες.

Δράση 1 της Παρέμβασης Π3-70-2.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως, ανά εκτάριο γεωργικής έκτασης για να αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το διαφυγόν εισόδημα, τις πρόσθετες δαπάνες (εργαστηριακές αναλύσεις) και το κόστος συναλλαγής (δαπάνες πιστοποίησης) ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν.

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά είδος καλλιέργειας περιγράφονται στον Πίνακα Α.

Πίνακας Α: Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη Δράση 1 της Παρέμβασης Π3-70-2.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
Ελαιοποιήσιμη ελιά	692
Επιτραπέζια ελιά	712
Επιτραπέζια σταφύλια και Σταφίδα	873
Σταφύλια οινοποιήσιμα	856
Μηλοειδή	665
Πυρηνόκαρπα	951
Εσπεριδοειδή	447
Ακρόδρυα	889
Αραβόσιτος	624
Χειμερινά σιτηρά	216
Ρύζι	543
Μηδική , τριφύλλι	882
Άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή(βίκος, μπιζέλι, κουκί, λαθούρι, λούπινο)	584

Όσπρια	653
Βαμβάκι	701
Λινάρι, ελαιοκράμβη, Ηλίανθος, Σόργο, Κινόα, Καμελία, Κία.	694
Αρωματικά-Φαρμακευτικά φυτά(Ρίγανη, Θυμαρί, χαμομήλι, Δάφνη, Μέντα, Δυόσμος, Λεβάντα, κ.α.)	1.294
Λοιπές Δενδρώδεις (Ροδιά, Ακτινίδιο, Μικρόκαρπες Δάσους κ.α.)	900
Καπνός	744
Φυλλώδη λαχανικά-Σταυρανθή(λάχανο, κουνουπίδι,μπρόκολο,λαχανάκια Βρυξελλών,σέσκουλα, άγρια χόρτα(βρούβες ή σινάπι),γογγύλια/Βολβόδη/Καρότο /Πατάτα	848
Τομάτα, Μελιτζάνα, Πιπεριά	1.957

Δράση 2 της Παρέμβασης Π3-70-2.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως ανά εκτάριο βοσκοτόπου για να αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το διαφυγόν εισόδημα και το κόστος συναλλαγής (δαπάνες πιστοποίησης) ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν.

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης για πυκνότητα βόσκησης 1 ΜΖΚ/Ha περιγράφονται στον Πίνακα Β.

Πίνακας Β: Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη Δράση 2 της Παρέμβασης Π3-70-2.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
Πρόβατα	257
Αίγες	232
Βοοειδή κρεοπαραγωγικής /αναπαραγωγικής/ μικτής κατεύθυνσης	281
Βοοειδή γαλακτοπαραγωγικής κατεύθυνσης	350

Τα ύψη ενίσχυσης του Πίνακα Β έχουν υπολογιστεί για πυκνότητες βόσκησης 1 ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha). Αν η πυκνότητα βόσκησης για την ενταγμένη εκμετάλλευση είναι μικρότερη του 1 ΜΖΚ ανά εκτάριο, η ενίσχυση ανά εκτάριο υπολογίζεται με τον πολλαπλασιασμό της πυκνότητας βόσκησης με την αντίστοιχη ενίσχυση του σχετικού πίνακα.

Οι εκτάσεις μη παραγωγικών βοσκοτόπων με πυκνότητα βόσκησης κάτω από 0,2 ΜΖΚ/ha είναι μη επιλέξιμες.

Άρθρο 10

Α. Έκδοση της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος

1. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ) ενημερώνει την Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας, ως Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την δυνατότητα έκδοσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τους δυνητικούς δικαιούχους, καθορίζοντας το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης.
2. Η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας, ως Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) εκδίδει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τους δυνητικούς δικαιούχους.
3. Ο ΕΦ προωθεί προς υπογραφή στον Γενικό Γραμματέα, που προΐσταται του ΕΦ, σχέδιο πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για την υποβολή αιτήσεων στήριξης από τους υποψηφίους μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
4. Ο ΕΦ, στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος παρέχει στους δυνητικούς δικαιούχους σαφείς και λεπτομερείς πληροφορίες τουλάχιστον σχετικά με:
  - τις προκηρυσσόμενες δράσεις της παρέμβασης
  - τον τόπο και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται οι αιτήσεις στήριξης
  - το συνολικό ποσό της δημόσιας ενίσχυσης που διατίθεται, τα ποσά και ποσοστά ενίσχυσης και, ενδεχομένως, το ανώτατο ύψος συνολικού επιλέξιμου κόστους ανά πράξη
  - τις προϋποθέσεις και τους όρους επιλεξιμότητας τους οποίους πρέπει να πληρούν οι δυνητικοί δικαιούχοι, καθώς και τα κριτήρια επιλογής
  - τις επιλέξιμες δαπάνες
  - τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος
  - τις διαδικασίες για το διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων στήριξης και τις σχετικές χρονικές περιόδους, όπως τύπος αξιολόγησης, κύκλοι αξιολόγησης, στάδια αξιολόγησης, αρμόδια όργανα, τρόπος και προθεσμίες υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής
  - τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δικαιούχων μετά την ένταξή τους στην παρέμβαση, ιδίως όσο αφορά τις υποχρεώσεις:
    - ✓ τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από την ένταξή τους στο πρόγραμμα,
    - ✓ τήρηση και παροχή των απαραίτητων στοιχείων,
    - ✓ εφαρμογή δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας, όπου απαιτείται,

- ✓ αποδοχή ελέγχων και επιτόπιων επισκέψεων από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα,
- ✓ αποδοχή ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχουν δηλωθεί στην αίτηση στήριξης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών,

καθώς και τις προβλεπόμενες κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων εκ μέρους τους,

- τα σημεία, τα αντίστοιχα στελέχη και το διαδικτυακό τόπο για την παροχή σχετικών πληροφοριών,
- τα στοιχεία επικοινωνίας του Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Καν. 2016/679 και τα άρθρα 53 παρ. 4,5 και 7 του Ν. 4914/2022,
- την ενημέρωση των ενδιαφερομένων ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Καν. 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Καν. 2016/679 και Καν. 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137)).

Είναι δυνατόν να προβλέπεται η απευθείας αναζήτηση από την πηγή πληροφόρησης δικαιολογητικών που απαιτείται να συνυποβάλλονται με την αίτηση στήριξης.

Για τη διευκόλυνση των δυνητικών δικαιούχων, η πρόσκληση δύναται να συνοδεύεται ή να παραπέμπει σε αναλυτικό Οδηγό, με λεπτομέρειες σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες, καθώς και την παροχή διευκρινίσεων για τη συμπλήρωση και υποβολή της αίτησης στήριξης.

Η πρόσκληση δύναται να τροποποιηθεί, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων στήριξης. Ειδικά στην περίπτωση που η τροποποίηση αφορά την παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων στήριξης, δεν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.

Σε κάθε περίπτωση, ο ΕΦ πρέπει να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη σαφή και ευρεία ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για την εν λόγω τροποποίηση.

B. Δημοσιοποίηση της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος

Ο ΕΦ, μεριμνά για την ευρεία δημοσιοποίηση, μέσω του τύπου ή/και ηλεκτρονικά, της πρόσκλησης, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης.

Η πρόσκληση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων www.minagric.gr, της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ www.agrotikianartixi.gr.

Επιπλέον, διαβιβάζεται:

- α) στις αιρετές Περιφέρειες της χώρας,
- β) στον ΟΠΕΚΕΠΕ ώστε να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του.
- γ) στο ΓΕΩΤΕΕ,

με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να δημοσιοποιηθεί με κάθε πρόσφορο μέσο, με στόχο την ευρεία δημοσιοποίησή της.

Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησής .

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερομένων σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω του διαδικτύου.

Επίσης, ενδείκνυται η λήψη πρόσθετων μέτρων δημοσιοποίησης, όπως:

- οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης,
- οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους.

Γ. Καταχώρηση της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος στο ΟΠΣ ΚΑΠ

Με ευθύνη του ΕΦ, τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρίζονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣ ΚΑΠ).

Άρθρο 11

Α. Υποβολή αιτήσεων στήριξης

1. Υποβολή αίτησης στήριξης από τους υποψήφιους:

Προκειμένου οι υποψήφιοι να ενταχθούν σε δράση της Παρέμβασης, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση στήριξης, μέσω κατάλληλου Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ), εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Οι αιτήσεις περιλαμβάνουν, ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- ✓ στοιχεία του αιτούντος,
- ✓ στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης της εκμετάλλευσης ή, της επιχείρησης του δυνητικού δικαιούχου, όπου απαιτείται,
- ✓ περιγραφή της προτεινόμενης πράξης,
- ✓ εκτίμηση του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης,
- ✓ στοιχεία για τον υπολογισμό των κοινών και ειδικών δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης,
- ✓ ειδικές πληροφορίες.

Η αίτηση υποβάλλεται από τον ίδιο τον υποψήφιο, ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, μέσω του πληροφοριακού συστήματος (ΠΣ), απευθύνεται στον ΕΦ και αντιστοιχεί στην περιφερειακή Υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ στην περιοχή όπου βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης, όπως αυτή έχει δηλωθεί στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ.

Εφόσον η ηλεκτρονική αίτηση στήριξης υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης του αιτούντα.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων τους, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Καν. 2016/679 και Καν. 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137)).

Β. Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία, που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο πληροφοριακό σύστημα.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης εν όλω ή εν μέρει μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόνταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα, ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

Άρθρο 12

Διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης

Α. Προσωρινοί Πίνακες

Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, ο ΕΦ, προβαίνει στο διοικητικό έλεγχο του συνόλου των αιτήσεων στήριξης.

Ως διοικητικός έλεγχος νοείται ο μηχανογραφικός – διασταυρωτικός έλεγχος με άλλες βάσεις (π.χ. ΟΣ, ΚΕΠΥΟ, ΗΒΔ, κλπ.) στο σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής που έχει ορίσει ο ΕΦ.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται από το θεσμικό πλαίσιο, ή σε περίπτωση καταγγελίας, ή υπόνοιας για απάτη, για την αξιολόγηση της αίτησης πραγματοποιείται και συμπληρωματικός επιτόπιος έλεγχος.

Ο έλεγχος των αιτήσεων στήριξης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα παρακάτω:

1. το εμπρόθεσμο της υποβολής,
2. την πληρότητα της αίτησης,
3. την κάλυψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας,
4. τη βαθμολόγηση της αίτησης με βάση τα κριτήρια επιλογής,
5. τον προσδιορισμό του μέγιστου αιτούμενου ποσού ενίσχυσης για ολόκληρη την περίοδο της δέσμευσης.

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, για το σύνολο των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί, συντάσσονται Προσωρινοί Πίνακες που περιλαμβάνουν τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις στήριξης ανά δράση της Παρέμβασης. Στις περιπτώσεις που υφίστανται κριτήρια επιλογής, οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

Στον πίνακα αυτόν επισημαίνονται:

- i. οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, των οποίων ο προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη τυχόν ελάχιστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση,
- ii. οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους,
- iii. τα στοιχεία των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκαν από το διοικητικό έλεγχο.

B. Δημοσιοποίηση προσωρινών πινάκων

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης, οι προσωρινοί πίνακες αναρτώνται στο ΠΣ και η ανάρτησή τους ανακοινώνεται στους διαδικτυακούς τόπους του ΥπΑΑΤ www.minagric.gr, της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ www.agrotikianartixi.gr και του ΟΠΕΚΕΠΕ www.opেকেpe.gr.

Παράλληλα, ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει στην αίτησή τους, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και τους τρόπους πρόσβασής τους στους πίνακες. Ο κάθε δικαιούχος μέσω της πρόσβασης που έχει στο ΠΣ, δύναται να λάβει αναλυτική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησής του.

Γ. Ενδικοφανείς προσφυγές

Οι υποψήφιοι δύνανται να υποβάλλουν ενδικοφανή προσφυγή μέσω του ΠΣ κατά των αποτελεσμάτων του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποστολής του ηλεκτρονικού μηνύματος της παρ. Β του παρόντος άρθρου. Στην προσφυγή του, ο υποψήφιος οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους υποβολής της προσφυγής καθώς και να επισυνάψει ηλεκτρονικά οποιοδήποτε επιπλέον δικαιολογητικό προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων της.

Οι ενδικοφανείς προσφυγές αξιολογούνται μηχανογραφικά. Η αξιολόγηση τους πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν την έκδοση των οριστικών πινάκων και καταχωρίζονται στο ΠΣ από τον ΕΦ.

Για τις προσφυγές που δεν κρίθηκαν βάσιμες, οι προσφεύγοντες ενημερώνονται μέσω των αποτελεσμάτων του οριστικού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης της παρ. Ε του παρόντος άρθρου.

Δ. Υπερδέσμευση

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφυγών, ο ΕΦ προβαίνει, εφόσον απαιτείται, σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης με σκοπό:

- ι) Την ένταξη στη δράση των μη παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, οι οποίες μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, κρίθηκαν παραδεκτές.

- ι) Την προσαρμογή των στοιχείων των παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, για τις οποίες οι σχετικές προσφυγές κρίθηκαν βάσιμες.
2. Το ποσό της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης (Δ.Δ.) μετά την υπερδέσμευση, μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Η εν λόγω αύξηση του προϋπολογισμού πέραν του 110% της δημόσιας ενίσχυσης, απαιτεί την έγκριση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον ΕΦ προς την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, η οποία εγκρίνει την εν λόγω αύξηση λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 37, παρ. 7 του ν. 4914/2022. Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται η ένταξη όλων των αιτήσεων που μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη, ή ίση της τελευταίας πράξης που επιλέχθηκε προς στήριξη, σύμφωνα με το σημείο (ι) ανωτέρω.

Ε. Κατάρτιση και δημοσιοποίηση οριστικού πίνακα

1. Μετά την οριστικοποίηση του πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και τον ΕΦ για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης.
Για την διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης των διαδικασιών ένταξης, ο ΕΦ διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των διαδικασιών διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, της σύνταξης του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων, της αξιολόγησης των προσφυγών και της σύνταξης του οριστικού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης της δράσης, πριν την δημοσιοποίηση αυτού και την έκδοση απόφασης ένταξης.
2. Για την ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με τη δημοσιοποίηση των οριστικών πινάκων παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο Β του παρόντος άρθρου.
3. Το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, μαζί με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων, μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣ ΚΑΠ.

ΣΤ. Δημοσιοποίηση στοιχείων υποψηφίων οριστικών πινάκων :

Για τα στοιχεία των υποψηφίων που δημοσιοποιούνται, εφαρμόζεται το άρθρο 98 του Καν. 2021/2116 και παρέχεται ενημέρωση, ότι αυτά ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Καν. 2016/679 και Καν. 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137)).

Άρθρο 13

Διαδικασία Έκδοσης Απόφασης Ένταξης Πράξεων - Ανάκληση - Τροποποίηση

Α. Διαδικασία Έκδοσης Απόφασης Ένταξης Πράξεων

Μετά τον διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων στήριξης το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, μαζί με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων, μεταφέρεται από το πληροφοριακό σύστημα, στο ΟΠΣ ΚΑΠ όπου κάθε αίτηση λαμβάνει μοναδικό κωδικό.

Οι αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη, συμπεριλαμβάνονται σε μία Απόφαση Ένταξης Πράξεων η οποία εκδίδεται, με ευθύνη του ΕΦ, σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 36 του Ν. 4914/2022 και βάσει αυτής κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.27 του Ν. 4914/2022.

Κάθε Απόφαση Ένταξης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τον κωδικό καταχώρησης και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων τις υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων, τη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, ελέγχους και κυρώσεις.

Αναφορικά με το αναλυτικό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πράξης ή τις αναλυτικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται από το δικαιούχο κάθε πράξης η απόφαση παραπέμπει στην αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει υποβληθεί από το δικαιούχο στο πληροφοριακό σύστημα και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό της έλεγχο.

Η απόφαση ένταξης εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα που προϊστάται του ΕΦ. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ www.minagric.gr, της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ www.agrotikianartixi.gr και του ΟΠΕΚΕΠΕ www.opekepe.gr και κοινοποιείται ατομικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο δικαιούχο. Επιπλέον δημοσιοποιείται με ευθύνη του ΕΦ, με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο. Οι δικαιούχοι θεωρείται ότι έλαβαν γνώση, με μόνη τη δημοσιοποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.

Για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), η Απόφαση Ένταξης αποτελεί την πρόταση εγγραφής τους. Η οριστική εγγραφή της πράξης στο ΠΔΕ γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Ο ΕΦ, καταχωρίζει στο ΟΠΣ ΚΑΠ την Απόφαση Ένταξης με τα στοιχεία της (αριθ. και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) και τη συσχετίζει με τις πράξεις που περιλαμβάνονται σε αυτή.

Με την καταχώριση της εν λόγω Απόφασης, για κάθε αίτηση, που έχει υποβληθεί σε πληροφοριακό σύστημα εκτός του ΟΠΣ ΚΑΠ και εντάσσεται, παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣ ΚΑΠ σχετικό Τεχνικό Δελτίο Πράξης.

Β. Ανάκληση Ένταξης Πράξης

Μια ενταγμένη στη Παρέμβαση πράξη, δύναται ανακληθεί ανά πάσα στιγμή. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:

- 1) κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου
- 2) για λόγους ανωτέρας βίας–εξαιρετικών περιστάσεων του άρθρου 19, όπου το αίτημα υποβάλλεται από τον δικαιούχο ή από νόμιμο εκπρόσωπο ή κληρονόμο του, κατά περίπτωση
- 3) Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Ενδεικτικά η διαδικασία δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:
  - ο σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,
  - ο μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου,

- ο η μη υπογραφή σύμβασης με ΟΕΠ σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της παρούσας.
- ο άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δικαιούχου στα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα της περίπτωσης 3 ανωτέρω ή σε κάθε άλλη περίπτωση, ο ΕΦ, προβαίνει σε έκδοση σχετικής Απόφασης με την οποία ανακαλείται η ένταξη της εν λόγω πράξης ή με την οποία τροποποιείται η Απόφαση Ένταξης στην οποία περιλαμβάνονταν.

Ο τελικός διατάκτης της απόφασης είναι ο ίδιος που εξέδωσε τη σχετική απόφαση με την οποία εντάχθηκε η πράξη στο ΟΠΣ ΚΑΠ.

Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ www.minagric.gr, της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ www.agrotikianaptixi.gr και του ΟΠΕΚΕΠΕ www.opekepe.gr και κοινοποιείται ατομικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο δικαιούχο.

Ο ΕΦ καταχωρίζει στο ΟΠΣ ΚΑΠ τα στοιχεία της Απόφασης Ανάκλησης Ένταξης Πράξεων. Σχετικά με τις αιτήσεις ανάκλησης, όπως και ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣ ΚΑΠ. Η Απόφαση Ανάκλησης καταχωρίζεται στο ΟΠΣ ΚΑΠ από τον ΕΦ και ενημερώνεται το ΠΣ. Επιπλέον, στο ΟΠΣ ΚΑΠ ενημερώνονται από τον ΕΦ όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με την ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.

Στην περίπτωση που για την συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε προηγείται η διαδικασία ανάκτησης του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 Καν 2021/2116.

Γ. Τροποποίηση πράξης - Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης Πράξεων

1. Προκειμένου να υπάρξει ένα πλαίσιο ευελιξίας στην υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων, διασφαλίζοντας παράλληλα την έγκαιρη ολοκλήρωση τους σε πλήρη συμφωνία με τους όρους και προϋποθέσεις της σχετικής απόφασης ένταξης, οι ενταγμένες πράξεις δύνανται να τροποποιούνται εφόσον έχει ολοκληρωθεί το πρώτο έτος εφαρμογής.

2. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης μπορεί να προκύψει:

- με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της πράξης από το δικαιούχο, αποκλειστικά μέσω του ΠΣ. Στο αίτημα θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης και να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων του Τεχνικού Δελτίου της πράξης. Στο αίτημα επισυνάπτονται ηλεκτρονικά στο ΠΣ όλα τα παραστατικά που το τεκμηριώνουν και υποβάλλεται εντός προθεσμίας που ορίζεται σε σχετική εγκύκλιο του ΕΦ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίζει τα πρωτότυπα παραστατικά, σε οποιονδήποτε έλεγχο του ζητηθεί. Αντίστοιχο αίτημα υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. 2021/2116.
- Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης, ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κα.).
- Κατά τη διαδικασία ελέγχου της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης σε σχέση με αυτά που αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης.

3. Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν:

- τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της Πράξης
- αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης κλπ.)
- μεταβιβάσεις εκμεταλλεύσεων ή τμημάτων αυτών
- διόρθωση προφανών σφαλμάτων

Τα αιτήματα τροποποίησης πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ της δράσης και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

4. Με την οριστικοποίηση της υποβολής αιτήματος τροποποίησης από το δικαιούχο ή τη διαπίστωση της ανάγκης αλλαγής στοιχείων της πράξης, ο ΕΦ, μέσω του ΠΣ, εξετάζει ιδίως τη σκοπιμότητα της τροποποίησης και την επίπτωση των διαφοροποιήσεων στα κριτήρια επιλεξιμότητας και ενημερώνει το δικαιούχο για το αποτέλεσμα του αιτήματός του. Αίτημα τροποποίησης λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων εξετάζεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

5. Αν κριθεί αναγκαία σύμφωνα με την παρ. 4 η τροποποίηση της πράξης, ο ΕΦ προβαίνει σε τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

6. Τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και εφόσον έχουν τροποποιηθεί στα Τεχνικά Δελτία Πράξεων βασικά στοιχεία της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, όπως στοιχεία των δικαιούχων, ή αν έχει μεταβληθεί ο προϋπολογισμός της και ειδικότερα αν υπάρχει μείωση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης, ή των πράξεων που περιλαμβάνονται στην ίδια απόφαση ένταξης, σε ποσοστό άνω του 20%, ο ΕΦ προβαίνει σε τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.

7. Τα αιτήματα τροποποίησης και τα αποτελέσματα αξιολόγησης αυτών, μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣ ΚΑΠ. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτημάτων τροποποίησης, καταχωρίζονται στο ΟΠΣ ΚΑΠ από τον ΕΦ.

8. Όταν μεταβιβάζεται μια εκμετάλλευση ή τμήμα αυτής:

- α) ο αποδέκτης αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση, μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η απόφαση ένταξης,
- β) αν ο αποδέκτης της μεταβίβασης δεν είναι δικαιούχος, της εν λόγω δράσης, τότε ελέγχεται εάν στο πρόσωπό του συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της δράσης της Παρέμβασης Π3-70-2.1.,
- γ) εφόσον ο αποκτών της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της ίδιας δράσης της παρέμβασης Π3-70-2.1, οι εκμεταλλεύσεις ενοποιούνται και οι δεσμεύσεις τηρούνται από κοινού στην ενοποιημένη πλέον εκμετάλλευση του αποδέκτη,
- δ) αν ο αποκτών της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος δράσης του Μέτρου 11 της προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου 2014-2022, ή/και της Παρέμβασης Π1-31.9 - «Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας», οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης τηρούνται χωριστά.

9. Λεπτομέρειες για την ανάκληση και τροποποίηση πράξεων, δύνανται να καθορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του ΕΦ.

Άρθρο 14 **Αίτηση πληρωμής**

A. Αίτηση πληρωμής

Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης της Παρέμβασης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν ΕΑΕ όπως προβλέπεται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία αποτελεί και αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-70-2.1.

Η ΕΑΕ υποβάλλεται από τον ίδιο τον δικαιούχο ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του:

- α) είτε απευθείας στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος,
- β) είτε μέσω ενός πιστοποιημένου φορέα υποδοχής αίτησης.

Οι αιτήσεις πληρωμής μεταφέρονται στο ΟΠΣ ΚΑΠ, με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

B. Τροποποιήσεις ή αποσύρσεις αιτήσεων ενίσχυσης

Ο δικαιούχος μπορεί να τροποποιήσει ή να αποσύρει εν όλω ή εν μέρει αιτήσεις ενίσχυσης υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) για παρεμβάσεις που υπόκεινται στο σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων, ανά πάσα στιγμή πριν από την προθεσμία που θα ορίσει το κράτος μέλος, η οποία δεν υπερβαίνει τις 15 ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης ή των προκαταβολών σύμφωνα με το άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ωστόσο, δεν επιτρέπονται τροποποιήσεις ή αποσύρσεις που αφορούν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης οι οποίες σχετίζονται με όρους επιλεξιμότητας που δεν μπορούν να παρακολουθούνται και οι οποίες διαπιστώνονται με άλλα μέσα εκτός από το σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων ή τους διοικητικούς ελέγχους ή εφόσον ο δικαιούχος έχει ενημερωθεί για την πρόθεση του κράτους μέλους να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο·

β) για παρεμβάσεις με βάση τα ζώα δυνάμει του άρθρου 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 που αφορούν βοοειδή ή αιγοπρόβατα, ανά πάσα στιγμή πριν από την προθεσμία που θα ορίσει το κράτος μέλος, η οποία δεν υπερβαίνει τις 15 ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης ή των προκαταβολών σύμφωνα με το άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ωστόσο, όσον αφορά τον όρο επιλεξιμότητας για την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων, οι τροποποιήσεις ή οι αποσύρσεις επιτρέπονται μόνο πριν από την ημερομηνία που ορίζει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και σε περίπτωση που δεν έχει παρέλθει η προθεσμία που αναφέρεται στην πρώτη περίοδο του παρόντος στοιχείου. Επιπλέον, δεν επιτρέπονται τροποποιήσεις ή αποσύρσεις εφόσον ο δικαιούχος έχει ενημερωθεί για την πρόθεση του κράτους μέλους να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο ή έχει λάβει γνώση περίπτωσης μη συμμόρφωσης ως αποτέλεσμα απροειδοποίητου επιτόπιου ελέγχου. Ωστόσο, επιτρέπονται τροποποιήσεις ή αποσύρσεις όσον αφορά το τμήμα της αίτησης που δεν επηρεάζεται από τη μη συμμόρφωση η οποία διαπιστώθηκε με τον επιτόπιο έλεγχο·

άρθρο 15

Διοικητικοί έλεγχοι αιτήσεων πληρωμής

1. Αρμόδιος Φορέας για τη διενέργεια των ελέγχων πληρωμών είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Για τις ανάγκες του διοικητικού ελέγχου, οι ΟΕ&Π καταχωρίζουν ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣ, για κάθε δικαιούχο της Παρέμβασης με τον οποίο έχουν σύμβαση, τυχόν ευρήματα ως προς τη συμμόρφωσή του με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική παραγωγή, για κάθε ενταγμένο στην Παρέμβαση αγροτεμάχιο ή/και βοσκότοπο ή/και εκτροφή της εκμετάλλευσής του, εντός χρονικού διαστήματος που ορίζεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
3. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των αιτήσεων πληρωμής, διεξάγεται μηχανογραφικά και περιλαμβάνει διοικητικούς/διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων με στόχο ότι:
  - α) πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις διαχείρισης και τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τηρούνται οι δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις για την Παρέμβαση Π3-70-2.1,
  - β) η αίτηση ενίσχυσης ή η αίτηση πληρωμής είναι πλήρης και υποβάλλεται εντός της σχετικής καθορισμένης προθεσμίας και, κατά περίπτωση, ότι τα δικαιολογητικά έγγραφα έχουν υποβληθεί και αποδεικνύουν την επιλεξιμότητα,
  - γ) υπάρχει συμμόρφωση με τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, κατά περίπτωση.

Άρθρο 16

Επιτόπιοι έλεγχοι πληρωμής

1. Φορέας διεξαγωγής των επιτόπιων ελέγχων είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.
2. Σκοπός των ελέγχων είναι η μέτρηση των εκτάσεων/αριθμού ζώων και η επαλήθευση όσων εκ των ελάχιστων απαιτήσεων διατήρησης, των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την έκταση και το ζωικό κεφάλαιο που έχει δηλωθεί από τον δικαιούχο στο πλαίσιο της εν λόγω Παρέμβασης δεν ελέγχονται με μηχανογραφικό/διασταυρωτικό έλεγχο και δύναται να ελεγχθούν επιτοπίως.
3. Η επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων επαληθεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Η εν λόγω επαλήθευση περιλαμβάνει επίσης επαλήθευση της καλλιέργειας, κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτό, ζητούνται, εάν χρειάζεται, συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία.
4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 3% του συνόλου των δικαιούχων της παρέμβασης που δεν έχουν απορριφθεί. Δικαιούχοι που έχουν κριθεί μη επιλέξιμοι από τον διοικητικό έλεγχο δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του δείγματος. Ωστόσο, εφόσον από τους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές παρατυπίες και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, το δείγμα ελέγχου αυξάνεται κατάλληλα.
5. Οι επιτόπιοι έλεγχοι δύναται να πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους επιτόπιους ελέγχους της αιρεσιμότητας.
6. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ τηρεί αρχείο με τη μεθοδολογία επιλογής δείγματος, τους λόγους επιλογής κάθε δικαιούχου για επιτόπιο έλεγχο και οι ελεγκτές ενημερώνονται σχετικά με το κριτήριο επιλογής, πριν τη διενέργειά του. Η διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων δύναται να γνωστοποιηθεί στους υπό έλεγχο δικαιούχους, με την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο ο σκοπός ή η αποτελεσματικότητα του ελέγχου. Κάθε προαναγγελία περιορίζεται αυστηρά στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και δεν υπερβαίνει τις 14 ημέρες. Ωστόσο, για επιτόπιους ελέγχους που αφορούν σε αιτήσεις πληρωμής στο πλαίσιο της Δράσης, που σχετίζονται με ζώα, η προαναγγελία δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες, εξαιρουμένων δεόντως δικαιολογημένων περιπτώσεων.

7. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές διαφορετικούς αυτών που διενεργούν τους διοικητικούς ελέγχους.
8. Σε περίπτωση που ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή ορισμένες δεσμεύσεις μπορούν να ελεγχθούν μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, για τους επιτόπιους ελέγχους ενδέχεται να απαιτούνται πρόσθετες επισκέψεις. Όμως ο αριθμός και η διάρκεια των επισκέψεων αυτών σε ένα δικαιούχο περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο. Κατά περίπτωση αυτού του είδους οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσω τηλεπισκόπησης ή με ελέγχους μέσω του συστήματος παρακολούθησης εκτάσεων. Ως «Σύστημα Παρακολούθησης Εκτάσεων» νοείται η διαδικασία τακτικής και συστηματικής παρατήρησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των γεωργικών δραστηριοτήτων και πρακτικών στις γεωργικές εκτάσεις με δεδομένα των δορυφόρων Sentinels του προγράμματος Copernicus ή άλλα δεδομένα με τουλάχιστον ισοδύναμη αξία. Το Σύστημα Παρακολούθησης Εκτάσεων εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης για παρεμβάσεις με βάση την έκταση στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου συστήματος, οι οποίες υποβάλλονται σε κάθε κράτος μέλος και χρησιμοποιείται για την παρατήρηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των γεωργικών δραστηριοτήτων και πρακτικών σε εκτάρια στο πλαίσιο των εν λόγω παρεμβάσεων με βάση την έκταση και, τουλάχιστον, για τους σκοπούς της ετήσιας έκθεσης επιδόσεων. Η εφαρμογή του Συστήματος Παρακολούθησης Εκτάσεων γίνεται με τη χρήση δεδομένων των δορυφόρων Sentinel του προγράμματος Copernicus ή άλλα δεδομένα με τουλάχιστον ισοδύναμη αξία και συμπληρωματικά, όπου απαιτείται, με τη χρήση φωτογραφιών με γεωσήμανση ή άλλα αποδεικτικά κατά περίπτωση στοιχεία.
9. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο που διενεργείται συντάσσεται έκθεση ελέγχου, κατά τις απαιτήσεις της υπ' αριθ. 1040/28.02.2023 Υ.Α. «Σύσταση Διαχείρισης και Ελέγχου «ΣΔΕ» Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως ισχύει, η οποία καθιστά δυνατή την επισκόπηση των λεπτομερειών των ελέγχων που διενεργούνται και την εξαγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά στη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις διαχείρισης, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις.
10. Σε περίπτωση που κατά τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστωθεί μη συμμόρφωση ή ύπαρξη παρατυπιών, ο δικαιούχος λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου ή απόσπασμα του μέρους της έκθεσης ελέγχου που τον αφορά με κάθε πρόσφορο μέσο. Σε περίπτωση διαφωνίας με τα αποτελέσματα του ελέγχου, ο ελεγχόμενος διατηρεί το δικαίωμα υποβολής ένστασης εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία απόδειξης παραλαβής των αποτελεσμάτων ελέγχου, στην υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ που διενήργησε τον έλεγχο. Σε κάθε Περιφερειακή Υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ, συγκροτούνται με απόφαση του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, μία ή περισσότερες τριμελείς επιτροπές υπαλλήλων, ειδικοτήτων συναφών με την παρέμβαση, με τους αντίστοιχους αναπληρωματικούς. Οι εν λόγω επιτροπές εκδικάζουν τις υποβαλλόμενες ενστάσεις, βασιζόμενες σε όσα καταγράφονται στα υποδείγματα των εκθέσεων ελέγχου και στα στοιχεία και τα αποδεικτικά (μητρώα, βεβαιώσεις κλπ) που προσκομίζει ο ενιστάμενος γεωργός, καθώς και στις περαιτέρω διευκρινήσεις που δύνανται να ζητήσουν από τους ελεγκτές που διενήργησαν τον έλεγχο. Επιτόπια επίσκεψη της επιτροπής ενστάσεων στην ελεγχθείσα εκμετάλλευση, δεν δύναται να πραγματοποιηθεί. Στην εκάστοτε τριμελή σύνθεση των επιτροπών εκδίκασης ενστάσεων, δεν συμμετέχουν οι υπάλληλοι που διενήργησαν τον έλεγχο και τυγχάνουν τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη των εν λόγω επιτροπών. Οι ενστάσεις εκδικάζονται εντός ενός μήνα από την υποβολή τους. Ο γεωργός ενημερώνεται

εγγράφως για το αποτέλεσμα εκδίκασης της ένστασής του, είτε μέσω ταχυδρομείου, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή/και μέσω της «Καρτέλας Αγρότη». Δεύτερη ένσταση, για τον συγκεκριμένο έλεγχο, δεν εξετάζεται.

11. Κατά τα οριζόμενα, εάν ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται μέσω του συστήματος παρακολούθησης εκτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 10 του Καν.(ΕΕ) 2022/1173 δεν απαιτείται από το δικαιούχο να υπογράψει την έκθεση ελέγχου. Εάν κατόπιν των ελέγχων αυτών, αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και έχει τη δυνατότητα προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ή τροποποίησης της αίτησής του εφόσον το επιθυμεί.
12. Σε περίπτωση που ο έλεγχος πραγματοποιηθεί μέσω τηλεπισκόπησης, ο γεωργός λαμβάνει γνώση για τα αποτελέσματα των ελέγχων και έχει τη δυνατότητα υποβολής ένστασης εντός προβλεπόμενου ορίου οριζόμενο από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.
13. Σε κάθε περίπτωση, αν κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύψουν ευρήματα, τα οποία αφορούν στη μη τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει μέσω του πληροφοριακού συστήματος τον ΕΦ και τον ΟΕ&Π.

Άρθρο 17

Μειώσεις - Κυρώσεις

Για την επιβολή μειώσεων και κυρώσεων διενεργούνται μηχανογραφικοί διασταυρωτικοί, διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι, με σκοπό την επαλήθευση της τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων διαχείρισης, των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων, και άλλων υποχρεώσεων των δικαιούχων.

A. Εξαιρέσεις από τις διοικητικές κυρώσεις

1. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:
  - α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή φυσικά περιστατικά,
  - β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα (απόδειξη από δημόσια έγγραφα),
  - γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,
  - δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο.
2. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις για εκείνα τα στοιχεία της αίτησης πληρωμής ως προς τα οποία ο δικαιούχος ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση πληρωμής είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει γνωστοποιήσει στον δικαιούχο την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όσον αφορά την αίτηση πληρωμής.
3. Η αναφερόμενη στο στοιχείο 2 ενημέρωση από τον δικαιούχο, έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης πληρωμής στην πραγματική κατάσταση.

B. Εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πληρωμής

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 19, ισχύουν τα εξής:

α) υποβολή αίτησης πληρωμής, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, οδηγεί σε μείωση του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα,

β) καθυστέρηση υποβολής της αίτησης πληρωμής μεγαλύτερης των εικοσιπέντε (25) ημερολογιακών ημερών, αυτή θεωρείται μη αποδεκτή και δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση στον δικαιούχο.

Γ. Μη τήρηση των υποχρεώσεων της αιρεσιμότητας

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της αιρεσιμότητας, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στην υπ' αρ. ΥΑ 1313/178946/9-06-2023 (ΦΕΚ Β' 3777), όπως ισχύει.

Δ. Μειώσεις - κυρώσεις της ενίσχυσης της δράσης βάσει της έκτασης

1) Εάν η προσδιορισθείσα έκταση μιας καλλιεργητικής ομάδας είναι μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα με την αίτηση πληρωμής, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η δηλωθείσα έκταση.

2) Μειώσεις - Κυρώσεις σε περιπτώσεις δήλωσης έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική.

Οι μειώσεις – κυρώσεις εφαρμόζονται στο σύνολο της ενταγμένης έκτασης ανά καλλιεργητική ομάδα.

Στην περίπτωση που η έκταση ανά καλλιεργητική ομάδα, την οποία έχει αιτηθεί για πληρωμή στο πλαίσιο συγκεκριμένης δράσης, υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται, το ποσοστό της απόκλισης μεταξύ δηλωθείσας αιτηθείσας και προσδιορισθείσας έκτασης υπολογίζεται από τον τύπο: $100 \times (\text{αιτηθείσα} - \text{προσδιορισθείσα}) / \text{προσδιορισθείσα}$ και οι μειώσεις υπολογίζονται ως εξής:

α) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 10%, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση.

β) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 10% για δεύτερη συνεχή χρονιά, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης με μείωση κατά 1,5 φορά μεγαλύτερη από τη διαφορά έκτασης που διαπιστώθηκε.

γ) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10% και μικρότερο ή ίσο του 30%, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης με μείωση κατά 1,5 φορά μεγαλύτερη από τη διαφορά που διαπιστώθηκε.

δ) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10% και μικρότερο ή ίσο του 30%, για δεύτερη συνεχή χρονιά, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς.

ε) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30% και μικρότερο ή ίσο του 50%, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας

διαφοράς.

στ) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30% και μικρότερο ή ίσο του 50% για δεύτερη συνεχή χρονιά, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για την σχετική δράση.

ζ) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό που υπερβαίνει το 50% δεν χορηγείται καμία ενίσχυση βάσει της έκτασης για την σχετική δράση.

3) Σε περίπτωση εκτάσεων βοσκοτόπων σε παραγωγή, εάν διαπιστωθεί ότι η πυκνότητα βόσκησης είναι μικρότερη από 1 ΜΖΚ/ha, ως επιλέξιμη έκταση βοσκοτόπου λογίζεται αυτή που προκύπτει μετά από αναγωγή του ελάχιστου συνολικού αριθμού ΜΖΚ που υπολογίζονται βάσει των δηλωθέντων διοικητικά και επιτόπια ελεγχθέντων επιλέξιμων ζώων.

Ε. Μειώσεις - Κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ελάχιστες απαιτήσεις διαχείρισης, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις.

1) Η στήριξη που ζητείται, απορρίπτεται και ανακτάται εξ ολοκλήρου, όταν τα κριτήρια επιλεξιμότητας δεν πληρούνται και ο δικαιούχος επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις.

2) Η στήριξη που ζητείται δεν καταβάλλεται ή πρέπει να ανακτάται εν όλω ή εν μέρει, εφόσον δεν πληρούνται οι ακόλουθες δεσμεύσεις:

α) Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει τη σύμβασή του με έναν ΟΕ&Π, εκτός από τις περιπτώσεις μεταγραφής, θεωρείται μονομερής διακοπή και αποβάλλεται από τη δράση/–εις.

β) Στην περίπτωση αποβολής του δικαιούχου από το σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας λόγω μη τήρησης των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, στον δικαιούχο δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Επιπλέον, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται.

γ) Σε περίπτωση που για ένα δικαιούχο διαπιστώνεται μη τήρηση των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, λόγω μη συμμόρφωσης, το τμήμα της εκμετάλλευσης (αγροτεμάχιο-βοσκότοπος-εκτροφή) του δικαιούχου που αφορά στη μη συμμόρφωση, δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος εφαρμογής της δράσης ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Σε περίπτωση επανάληψης της μη συμμόρφωσης εντός της περιόδου δέσμευσης, στον δικαιούχο δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται.

δ) Σε περίπτωση που οι δικαιούχοι δεν συνάψουν σύμβαση με ΟΕ&Π σύμφωνα με την περίπτωση 10 της παρ. Β του άρθρου 8, απεντάσσονται από τη δράση.

ε) Εφόσον δεν τηρείται ή δεν είναι πλήρης ο προβλεπόμενος φάκελος από τον δικαιούχο, η ενίσχυση μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος διαπίστωσης της παράβασης.

στ) Σε περίπτωση μη τήρησης των ελάχιστων απαιτήσεων διαχείρισης, ο δικαιούχος δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος. Σε περίπτωση επανάληψης της μη τήρησης εντός της περιόδου δέσμευσης, στον δικαιούχο δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται.

ζ) Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος αιτηθεί για πληρωμή ελαιοτεμάχιο, με πυκνότητα φύτευσης μικρότερη από 80 δέντρα ανά εκτάριο, το δικαιούμενο ποσό πληρωμής (ποσό που αντιστοιχεί στη χωρική τομή της ενταμένης έκτασης με την επιλέξιμη έκταση της ΕΑΕ) ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, και την έκτασή της μειώνεται ως εξής:

- i. 5%, εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι έως 70 δέντρα ανά εκτάριο λόγω μικρής σοβαρότητας και μικρής έκτασης της μη συμμόρφωσης.
- ii. 10% εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι από 69 δέντρα ανά εκτάριο αλλά όχι λιγότερο από 40 δέντρα ανά εκτάριο, λόγω μεσαίας σοβαρότητας και μεσαίας έκτασης της μη συμμόρφωσης.
- iii. 50%, εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι από 39 δέντρα ανά εκτάριο αλλά όχι λιγότερο από 10 δέντρα ανά εκτάριο, λόγω μεγάλης σοβαρότητας και μεγάλης έκτασης της μη συμμόρφωσης.
- iv. 100% εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι μικρότερη από 9 δέντρα ανά εκτάριο.

η) Εάν για ένα δεδομένο έτος το ελάχιστο μέγεθος της εκμετάλλευσης στο οποίο εφαρμόζεται η δράση προσδιοριστεί να είναι λιγότερο από 0,4 Ha για αροτραίες καλλιέργειες, 0,3 Ha για μόνιμες φυτείες και 0,3 Ha για μεικτές εκμεταλλεύσεις, ο δικαιούχος δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος εφαρμογής της δράσης.

3) Μη υποβολή ΕΑΕ – αίτησης πληρωμής.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει κάθε χρόνο ΕΑΕ – αίτηση πληρωμής, με αναφορά στις δράσεις της Παρέμβασης που εφαρμόζει ανά αγροτεμάχιο. Μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης ή εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πέρα των εικοσιπέντε (25) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία, επιφέρει αποκλεισμό από την ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής. Επανάληψη της παράβασης συνεπάγεται μονομερής διακοπή των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης και επιβολή των σχετικών κυρώσεων.

4) Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων.

Σε περίπτωση μη προσέλευσης στον επιτόπιο έλεγχο μετά από ειδοποίηση, άρνησης ελέγχου, μη διευκόλυνσης ή παρεμπόδισης με οποιοδήποτε τρόπο ή μη συνεργασίας με εθνικά και ενωσιακά εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα, μη συγκέντρωσης ή συγκράτησης των ζώων, απειλής ή χρήσης βίας κατά των ελεγκτών, παρεμπόδισης ή μη διευκόλυνσης της μετάβασης και επιθεώρησης στο σύνολο των αγροτεμαχίων, των σταβλικών εγκαταστάσεων και των βοηθητικών χώρων της εκμετάλλευσης, ο παραγωγός αποκλείεται από το σύνολο των ενισχύσεων που θα ελάμβανε για το έτος κατά το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος ή εφόσον έχει καταβληθεί, αυτή ανακτάται

σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Σε περίπτωση επανάληψης, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται.

5) Διακοπή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την Απόφαση Ένταξης Πράξεων. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει μονομερώς την εφαρμογή της δράσης πριν την ολοκλήρωση των δεσμεύσεών του, χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιστάσεις, αποβάλλεται από τη δράση και δεν χορηγείται καμία ενίσχυση ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, αυτή επιστρέφεται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας.

6) Μη τήρηση της δέσμευσης σταθερού μεγέθους έκτασης.

Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος δε αιτηθεί για πληρωμή για το σύνολο της ενταγμένης έκτασης και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης, ανεξαρτήτως καλλιεργητικής ομάδας, που δηλώνεται στην αίτηση πληρωμής αφενός, και αφετέρου της ενταγμένης έκτασης, υπερβαίνει το 5%, το συνολικό ποσό της πληρωμής ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, και την έκτασή της μειώνεται ως εξής:

- α) 5%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20% λόγω μικρής σοβαρότητας και μικρής έκτασης της μη συμμόρφωσης.
- β) 10% εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% αλλά δεν υπερβαίνει το 50%, λόγω μεσαίας σοβαρότητας και μεσαίας έκτασης της μη συμμόρφωσης.
- γ) 25%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%, λόγω μεγάλης σοβαρότητας και μεγάλης έκτασης της μη συμμόρφωσης.

7) Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, για ένα δεδομένο έτος η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ ολοκλήρου σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη δράση, για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

Z. Σειρά των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων που επιβάλλονται

Η σειρά επιβολής των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων ορίζεται ως εξής:

1. Οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στην ενότητα Δ (εκτός της παρ. Δ.2.ζ), επιβάλλονται σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.
2. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Z.1, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Ε του παρόντος άρθρου.
3. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Z.2, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής, σύμφωνα με την ενότητα Β του παρόντος άρθρου.

4. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Ζ.3, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Β του παρόντος άρθρου.

5. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Ζ.4, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Δ του παρόντος άρθρου.

6. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Ζ.5, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Δ., παράγραφος Δ.2.ζ.

Η. Το ποσό που προκύπτει από τις κυρώσεις του παρόντος άρθρου, συμψηφίζεται με τις πληρωμές τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος, βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει, κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης. Εάν το ποσό των κυρώσεων δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

Σύμφωνα με την παρ.10 του άρθρου 42 του ν.4914/2022 αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά που είναι μικρότερα από το ποσό των εκατό ευρώ (100 €), δεν αναζητούνται.

Άρθρο 18

Διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης

1. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ πραγματοποιεί την έγκριση (αναγνώριση και εκκαθάριση) της δαπάνης δια των οργανικών μονάδων επιπέδου Περιφερειακών Διευθύνσεων. Ειδικότερα για την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης οι ελεγκτές διενεργούν έλεγχο διασταύρωσης των επιμέρους στοιχείων υπολογισμού της πληρωμής, με βάση τα διαθέσιμα ατομικά στοιχεία των δικαιούχων στο ΠΣ που υποστηρίζει την εφαρμογή της Παρέμβασης Π3-70-2.1.
2. Μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων των άρθρων 15 και 16, διενεργείται αξιολόγηση του συνόλου των αιτήσεων πληρωμής που οδηγεί στον ορισμό του τελικού ποσού πληρωμής.
3. Μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών ελέγχων του άρθρου 15 μπορεί να καταβληθεί προκαταβολή της ενίσχυσης πριν την 1η Δεκεμβρίου αλλά όχι πριν τη 16η Οκτωβρίου εκάστου έτους σύμφωνα με τον Καν (ΕΕ) 2116/2021.
4. Η χρηματοδότηση των πράξεων της παρούσας γίνεται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Ο ΟΠΕΚΕΠΕ ή ο ΕΦ εκδίδει απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης με το εκτιμώμενο συνολικό ποσό προς πληρωμή, τη Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.Ε.), τον ενάριθμο (Κ.Α.Ε.) και τον τίτλο του έργου στο ΠΔΕ.
Η απόφαση αποστέλλεται στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιοοικονομικών Αναφορών του ΥπΑΑΤ για τις δικές της ενέργειες και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ ΚΑΠ.
5. Η Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιοοικονομικών Αναφορών, σε συνέχεια της απόφασης έγκρισης διάθεσης πίστωσης, εκδίδει εντολή κατανομής πίστωσης με την οποία μεταφέρονται οι πιστώσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ). Την εντολή αυτή διαβιβάζει στην Τράπεζα της Ελλάδος, την αναρτά στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και την καταχωρίζει στο ΟΠΣ ΚΑΠ.

6. Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, ενημερώνεται το ΟΠΣ ΚΑΠ από το ΠΣ μέσω κατάλληλης διεπαφής για τις αιτήσεις πληρωμής, τους διοικητικούς ελέγχους και τα στοιχεία πληρωμών και συντάσσονται πίνακες αποτελεσμάτων διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, στους οποίους:
- α) Για τις πράξεις των οποίων ανακαλείται η ένταξη αποτυπώνονται η αιτούμενη έκταση, το ποσό ένταξης και οι λόγοι ανάκλησης.
  - β) Για τις πράξεις για τις οποίες καταβλήθηκε η ενίσχυση αποτυπώνονται:
    - αα) η αιτούμενη έκταση,
    - ββ) η προσδιορισθείσα και η πληρωτέα έκταση (ανά καλλιεργητική ομάδα),
    - γγ) το ποσό ένταξης - πληρωμής προ κυρώσεων,
    - δδ) το ποσό κυρώσεων,
    - εε) το τελικό ποσό πληρωμής συμπεριλαμβανομένου του ποσού των κυρώσεων,
    - στστ) τυχόν συμψηφισμοί από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά,
    - ζζ) ποινές αιρεσιμότητας

Τα στοιχεία των περ. α' και β' αναρτώνται στο ΠΣ και η ανάρτησή τους ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α'45).

- γ) Οι προσφυγές υποβάλλονται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που αναφέρεται στην ανακοίνωση στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ. Στην προσφυγή του ο δικαιούχος αναφέρει αναλυτικά τους λόγους και προσκομίζει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο προκειμένου να αποδείξει τους ισχυρισμούς του.
- δ) Οι προσφυγές των δικαιούχων εξετάζονται μηχανογραφικά, διασταυρώνοντας στοιχεία με τις βάσεις δεδομένων, όπως ΚΒΔ, ΟΣ, ΚΕΠΠΥΟ κλπ
- ε) Σε περίπτωση καταγγελίας ή υπόνοιας για απάτη για την αξιολόγηση της αίτησης, πραγματοποιείται και συμπληρωματικός επιτόπιος έλεγχος.
- στ) Η εξέταση των προσφυγών ολοκληρώνεται εντός διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους.
- ζ) Η διαδικασία καταβολής ενίσχυσης δύναται να ολοκληρωθεί πριν την εξέταση των προσφυγών.
- η) Μετά το τέλος της εξέτασης των προσφυγών το σύνολο των στοιχείων καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣ ΚΑΠ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο.

Άρθρο 19

Ανωτέρα Βία - Εξαιρετικές περιστάσεις

1. Ως «ανωτέρα βία» και «εξαιρετικές περιστάσεις», σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. (ΕΕ) 2116/2021, δύνανται να αναγνωρισθούν, ιδίως, οι ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) Όταν μια τέτοια σοβαρή φυσική καταστροφή ή σοβαρό καιρικό φαινόμενο, πλήττει βαριά μια σαφώς καθορισμένη περιοχή, η αρμόδια αρχή δύναται να θεωρήσει ότι ολόκληρη η εν λόγω περιοχή έχει πληγεί βαριά από την καταστροφή ή το φαινόμενο.
  - β) εκδήλωση φυτικών ασθενειών ή παρουσία επιβλαβούς για τα φυτά οργανισμού που πλήττει ένα μέρος ή το σύνολο των καλλιεργειών του δικαιούχου
  - γ) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων

- δ) επιζωοτία, εκδήλωση φυτικών ασθενειών ή παρουσία επιβλαβούς για τα φυτά οργανισμού που πλήττει ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του δικαιούχου
- ε) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης
- στ) θάνατος του δικαιούχου
- ζ) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία.

Καθώς και οι περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 2 & 3 της αρ.255/58529/22-03-2019 ΥΑ και κάθε άλλη σχετική εγκύκλιο, Υπουργική Απόφαση ή νομοθεσία.

2. Εάν ο δικαιούχος δεν ήταν σε θέση να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις της παρέμβασης, ως αποτέλεσμα ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, διατηρεί το δικαίωμα να λάβει ενίσχυση για τα έτη κατά τα οποία προέκυψε η περίπτωση ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιστάσεις ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 59 του Καν. (ΕΕ) 2116/2021.
3. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιστάσεις υποβάλλονται εγγράφως στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.
4. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ αξιολογεί τις ανωτέρω περιπτώσεις και γνωμοδοτεί. Τα αποτελέσματα της γνωμοδότησης καταχωρούνται στο ΠΣ και γνωστοποιούνται στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦ.

Άρθρο 20

Ανάκτηση Αχρεωστήτως Καταβληθέντων Ποσών

Τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά για μια συγκεκριμένη περίοδο δύναται, σε περίπτωση διαπίστωσης ύπαρξης άλλης αναγνωρισμένης και εκκαθαρισμένης απαίτησης του αιτούντα, να συμψηφιστούν με την εν λόγω αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτησή του και σε περιπτώσεις που τα ποσά δεν επαρκούν, ανακτώνται με τη διαδικασία που περιγράφεται στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 21

Τελικές Διατάξεις

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι			
Τομέας	Κύριο Θέμα	Κανονιστική Απαίτηση Διαχείριση (ΚΑΔ)	Περιγραφή ΚΑΔ
Κλίμα και περιβάλλον	Υδατα	ΚΑΔ 1	Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων: άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχεία ε) και η) όσον αφορά τις υποχρεωτικές απαιτήσεις για τον έλεγχο των διάχυτων πηγών ρύπανσης από φωσφορικά άλατα
Κλίμα και περιβάλλον	Υδατα	ΚΑΔ 2	Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης: άρθρα 4 και 5
Δημόσια υγεία και υγεία των φυτών	Ασφάλεια τροφίμων των	ΚΑΔ 6	Οδηγία 96/22/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, περί απαγορεύσεως της χρησιμοποίησεως ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους και καταργήσεως των οδηγιών 81/602/ΕΟΚ, 88/146/ΕΟΚ και 88/299/ΕΟΚ: άρθρο 3 στοιχεία α), β), δ) και ε), και άρθρα 4, 5 και 7
Δημόσια υγεία και υγεία των φυτών	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	ΚΑΔ 7	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου: άρθρο 55 πρώτη και δεύτερη περίοδος
Δημόσια υγεία και υγεία των φυτών	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	ΚΑΔ 8	Οδηγία 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων: άρθρο 5 παράγραφος 2 και άρθρο 8 παράγραφοι 1 έως 5· άρθρο 12 όσον αφορά τους περιορισμούς της χρήσης γεωργικών φαρμάκων σε προστατευόμενες περιοχές που προσδιορίζονται βάσει της οδηγίας-πλαισίου 2000/60/ΕΚ για τα ύδατα και της νομοθεσίας «Natura 2000»: άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 3 σχετικά με τον χειρισμό και την αποθήκευση των γεωργικών φαρμάκων και τη διάθεση των καταλοίπων